

<p>ר' יהודה הוה אזיל¹ בארחה בהדי ר' אבא שאל ליה אמר מלה חד בעינא לשאלא כיון דידע קב"ה דומין ב"נ למחטי קמיה ולמגזר עליה מיתה אמאי ברא ליה דהא אורייתא הוה תרי אלפין שנין עד לא איברי עלמא וכתוב בה באורייתא (&) אדם כי ימות באהל (&) איש² כי ימות וימת ויחי פלוני וימת מאי קבעי קב"ה לב"נ בהאי עלמא דאפי" אי אשתדל באורייתא יממא וליליא ימות ואי לא אשתדל באורייתא ימות כלא בחד ארחה בר פרישותא³ דהווא עלמא כד"א (&) כטוב כחוטא</p>	<p>רבי יהודה היה הולך בדרך יחד עם רבי אבא, שאל אותו ואמר, דבר אחד אני רוצה לשאול, כיון שידע הקדוש ברוך הוא שעתיד האדם לחטוא לפניו ולגזור עליו מיתה, מדוע בראו, שהרי התורה היתה אלפיים שנים עד שלא נברא העולם, וכתוב בה בתורה "אדם כי ימות באהל" איש כי ימות, וימת ויחי פלוני וימת, מה רצה הקדוש ברוך הוא לאדם בעולם הזה, שאפילו אם יעסוק בתורה יומם ולילה ימות, ואם לא יעסוק בתורה ימות, הכל בדרך אחד, פרט לפרישות אותו עולם כמו שנאמר כטוב כחוטא.</p>
<p>א"ל אורחוי דמארך⁴ וגזרי דמארך⁵ מה לך למטרה בהו מה דאית לך רשו למנדע ולאסתכלא שאיל ודלית לך רשו למנדע כתיב (&) אל תתן את פיך לחטיא את בשרך דאורחוי דקב"ה וסתרין גניזין עלאין דהוא סתים וגניז לית לן לשאלא</p>	<p>אמר לו, דרכי רבונך וגזרות רבונך מה לך לטרוח בהם, מה שיש לך רשות לדעת ולהסתכל שאל, ומה שאין לך רשות לדעת, כתוב "אל תתן את פיך לחטיא את בשרך", שדרכי הקדוש ברוך הוא וסתריו גנוזים עליונים, שהוא נסתר וגנוז, אין לנו לשאול.</p>
<p>א"ל אי הכי⁶ הא אורייתא כלא סתים וגניז דהא היא שמא קדישא עלאה הוי ומאן דמתעסק באורייתא כאלו אתעסק בשמיה קדישא ואי הכי לית לן לשאלא ולאסתכלא</p>	<p>אמר לו אם כך, הרי התורה כולה נסתרת וגנוזה, שהרי היא שם קדוש עליון, ומי שמתעסק בתורה כאלו התעסק בשמו הקדוש, ואם כך אין לנו לשאול ולהתבונן.</p>
<p>א"ל אורייתא⁷ כלא סתים וגלייא ושמיה קדישא סתים וגלייא⁸ וכתוב (&) הנסתרות</p>	<p>אמר לו כל התורה נסתרת וגלויה, ושמו הקדוש נסתר וגלוי, וכתוב</p>

¹ אמר זה כאן שקשה ג"כ בפ' אחר שידע השי"ת. ולכן על פ' זה ויבאו שכאן התחיל עצתם (יהל אור).

² ר"ל בין אדם בין איש, וכמש"ו כטוב כחוטא, וכמש"ש {תהלים מט} שמעו זאת כו', גם בני אדם גם כו', אח לא כו', וגם כתיב וימת כו' בצדיקים ורשעים, דכבר אתגזר ע"כ זה (יהל אור).

³ ר"ל העה"ב ול"ל לירד בעה"ז לסבול צער המיתה. והשיב לו לקמן שלולי חטא אדה"ר היה המיתה דקרא התפשטות לבד, וההתפשטות הזה צריך לו, שהוא בצלם כו' כמש"ש (יהל אור).

⁴ הוא הדעת (יהל אור).

⁵ הוא חר"ב, וע' בפ' משפטים קכ"ג א'. אלא שאורחוי הוא דעת המתפשט בארחין ושבילין, וע"ל בא"ר קל"ו א'. ואלין הן נסתרות (יהל אור).

⁶ ר"ל שלא יעסקו בנסתר כלל (יהל אור).

⁷ ר"ל הנסתרות לה' אלקינו הן חר"ב, ג"ר, שהן לה' אלקינו, ואין לנו כלל לחקור, והנסתר שלנו הוא

וה' בהיכל קדשו, שהוא סוד גופא ונפשא, כמ"ש בריש תיקון כ"ב נגלה ונסתר (יהל אור).

⁸ המ"ה שהוא ז"א, הנה הוא ג"כ נעלם, לעלם כתיב, כי כל התפשטותו הנה הוא רק מבפנים מגבול האזניים דא"ק עד גבול שבולת הזקן דא"ק מבפנים, והוא אור יותר גדול, כי עיקר האור הנה הוא נשאר מבפנים והוא המ"ה שהוא יותר עיקרי מהב"ן, וכל גילויו הנה הוא רק ע"י הב"ן, אבל הוא עצמו הוא מתעלם. סתים וגלייא, ר"ל ע"י הב"ן וכמ"ש בספד"צ רפ"ד (כט ע"ב) ובזוה"ק פ' נשא (קמו ע"ב ושם [ח"ג] עג ע"א קנט ע"א רפט ע"א) (כללים ח"ב יט ע"ב), הוא בעצמו סתים ומתגלה ע"י

אדנ"י, וה' בהיכל קדשו (חבוקוק ב כ) כנודע (תיקו"ז לג ע"ב). ולכן הנה הוה השם מ"ה הגם שהוא מלגו וכמ"ש אליהו זל"ט (תיקו"ז יט ע"א) מלגו איהו יר"ד ה"א וא"ו ה"א דאיהו ארח אצילות, ר"ל שהוא פנימיות כל האצילות וכל האצילות מתנהג עליו, והרי הוא רק בפנימיותו, ועל"ז הנה נקרא הוא שם המפורש כנודע (תיקו"ז ח ע"א), והוא משום כי הרי הוא מתגלה ע"י אדנ"י וכמ"ש הגר"א באד"א (דפוה"ח פ' תשא בסוד מסוה משה שמות לד לג). משא"כ השם ס"ג הוא נקרא בשם שמא סתים כמ"ש בתיקונים (ריש תיקון י"ג כח ע"ב ע"ש בהגר"א (כח ע"ג), וכנודע ג"כ שהזר"ן הם הנגלים

<p>לה' אלהינו והנגלות לנו ולבנינו הנגלות לנו דאית רשו לשאלא ולעינא ולאסתכלא בהו ולמנדע בהו אבל הנסתרות ליי' אלהינו דיליה אינון וליה אתחזיין דמאן יכול למנדע⁹ ולא תדבקא דעתוי סתימא וכ"ש למשאל</p>	<p>"הנסתרת לה' אלהינו והנגלות לנו ולבנינו", הנגלות לנו שיש רשות לשאול ולעיין ולהתבונן בהם ולדעת בהם, אבל הנסתרת לה' אלהינו, שלו הם, ולו נראים, שמי יכול לדעת ולהתדבק בדעתו הנסתרת, וכל שכן לשאול.</p>
<p>ת"ח לית רשו¹⁰ לבני עלמא למימר מלין סתימין ולפרשא לון בר בוצינא קדישא ר"ש דהא קב"ה אסתכם על ידוי ובגין דדרא דילה רשימא הוא לעילא ותתא¹¹ וע"ד מלין אתמרו באתגלייא על ידוי¹² ולא יהא דרא כדרא דאיהו שארי בגויה עד דייתי מלכא משיחא</p>	<p>בא וראה, אין רשות לבני העולם לומר דברים נסתרים ולפרשם, פרט לנר הקדוש רבי שמעון, שהרי הקדוש ברוך הוא הסכים על ידו, ומשום שדורו רשום למעלה ולמטה, ועל זה דברים נאמרים בגלוי על ידו, ולא יהיה דור כדור שהוא שרוי בתוכו עד שיבא מלך המשיח.</p>

והג"ר הם נסתרות (תיקו"ז יט ע"א) (כללים ח"ב לא ע"ג), הוא סתים מצד המשכתו והתפשטותו מבחי' א"ס והוא גלייא מצד התפשטותו בהגילוי דשם אלהי"ם (כללים ח"ב קכו ע"ד) ⁹ כמ"ש מחשבה דב"נ סתימא כו' (יהל אור).

¹⁰ ר"ל אפי' הנסתר שלנו (יהל אור).

¹¹ בשמים ובארץ שהן נגד ב' הנ"ל. וז"ש וע"ד כו' (יהל אור).

¹² כל דברי הרשב"י הם באתגלייא ולא בחידות, וכמו שנאמר במרע"ה (במדבר יב ח) פה אל פה אדבר בו, וכמ"ש בזוהר (אחרי מות דף עט ע"א ופ' שלח קנט ע"א ובאד"ר קלב ע"ב ובכ"מ) (ביאורים ח"א ג ע"ג).